Signe Riisalo
Sotsiaalkaitseminister
Sotsiaalministeerium
meelis.joost@sm.ee

Teie: 29.04.2022, nr 1.2-2/64-1

Meie: digitaalallkirjas nr 1-8-2/22/15

Lgp Signe Riisalo

Arvamus sotsiaalkaitseministri määrusele „Ettevõtja ebaproportsionaalse koormuse hindamise kriteeriumid ja ligipääsetavusnõuete kohaldamata jätmisest teavitamise kord“

MTÜ Lastekaitse Liit tänab Sotsiaalministeeriumi võimaluse eest esitada arvamus sotsiaalkaitseministri määruse „Ettevõtja ebaproportsionaalse koormuse hindamise kriteeriumid ja ligipääsetavusnõuete kohaldamata jätmisest teavitamise kord“ eelnõule.

Lastekaitse Liit esitas Sotsiaalministeeriumile 07.04.2021 arvamuse seoses ligipääsetavuse seaduse eelnõu projektiga[1], 27.08.2021 arvamuse toodete ja teenuste ligpääsetavuse seaduse eelnõule[2], ja 09.03.2022 Riigikogu majanduskomisjonile arvamuse toodete ja teenuste ligipääsetavuse seaduse eelnõule 511 SE[3], ning jääb eelnimetatud arvamustes esitatud seisukohtade juurde, paludes antud arvamusi käsitleda ühtse dokumendina.

Samuti palub liit **käsitleda käesolevat arvamust kooskõlas 11.05.2022 Sotsiaalministeeriumile esitatud arvamusega sotsiaalkaitseministri määruse „Toote ja teenuse funktsionaalsed ligipääsetavusnõuded ja nõuded nende kohta antavale teabele“ eelnõule (lisatud)**, ning ei korda eelnimetatud arvamuses sedastatut.

Riik on viimaste aastatega teinud tunnustamist väärivaid samme ligipääsetavuse teemaga tegelemisel. Siiski rõhutab Lastekaitse Liit jätkuvalt, et LiPS´i ja seonduvate määruste eelnõudega **kavandavate muudatuste edukuse võti on ennekõike mitmekülgne ja sihitatud teavitus**. Ligipääsetavuse teemat on vaja käsitleda kompleksselt, st lisaks muudatustele seadusandluses on vaja laiaulatuslikku teavitust, sh sihitatult ettevõtjatele.

Oluline on väärtushinnangute muutus ühiskonnas tervikuna, et ligipääsetavuse tagamiseks tehtavaid kulusid nähtaks pigem tulevikku suunatud tuluna. **Ka siin on väga olulisel kohal läbimõeldud kommunikatsioon.** Eriti kui võtame kogumis kõrvale ettevõtjate

1 Loe lähemalt: https://www.lastekaitseliit.ee/wp-content/uploads/2021/05/LKL_arvamus_ligpaasetavus.pdf
2 Loe lähemalt: https://www.lastekaitseliit.ee/wp-content/uploads/2021/08/1-8-2-21-44_Arvamus-toodete-ja-teenuste-ligipaasetavuse-seaduse-eelnoule.pdf
3 Loe lähemalt: https://www.lastekaitseliit.ee/wp-content/uploads/2022/03/1-8-2-22-6_Arvamus-toodete-ja-teenuste-ligipaasetavuse-seaduse-eelnoule-511-SE_0.pdf

võimaluse ligipääsetavusenõuete kohaldadama jätmisest ebaproortsionaalse koormuse tõttu. Eesti kõige väärtuslikum ressurss on inimesed, ning siin ei ole kohta kokkuhoiuks, sh seadusest mööda hiilimise teel. Panuse saab anda igaüks.

Sarnaselt LiPS´ile on käesoleva eelnõu puhul sihtrühmaks ainult puuetega inimesed[4], kuigi seletuskirjas on viidatud ka piiratud funktsionaalse võimekusega inimestele tervikuna. Seega tekitab siinjuures küsimust eelnõu § 6, mille kohaselt ettevõtja võrdleb hinnangulist kulu ja tulu eeldatava kasuga puudega inimeste jaoks. Arvutuse aluseks on võetud puuetega inimeste arv, samas nii käesolevas eelnõus kui ka sotsiaalkaitseministri määruse „Toote ja teenuse funktsionaalsed ligipääsetavusnõuded ja nõuded nende kohta antavale teabele“ eelnõus on viidatud mõjutatud sihtrühmana piiratud funktsionaalse võimekusega inimesi. Seega on arv, kelle puhul nn kasu tuleks arvesse võtta märksa suurem. Sama eelnõus esitatud lahendus seda ei toeta, ning seab pigem ettevõtjad paremasse positsiooni.

Nagu arvamuses sotsiaalkaitseministri määruse „Toote ja teenuse funktsionaalsed ligipääsetavusnõuded ja nõuded nende kohta antavale teabele“ eelnõule Lastekaitse Liit rõhutas, on käesoleva eelnõuga kavandatud erisuste puhul veelgi olulisem **tagada vajaminev rahastus RES2024-2027 raames**, sh TTJA oluliselt suureneva järelevalvepädevuse nõuetekohaseks teostamiseks. Olukorras, kus riik on kinnitanud eesmärgina ligipääsetavuse aastaks 2035, ei tule kõne alla LiPS´i ja seonduvate määruste vastuvõtmisel järelevalvepädevuse ebapiisav tagamine.

Lugupidamisega,

Varje Ojala /*allkirjastatud digitaalselt*/

MTÜ Lastekaitse Liit juhatuse liige

Koostaja: Helika Saar helika.saar@lastekaitseliit.ee

4 Lastekaitse Liidu seisukohta sihtgrupi ahendmise osas loe lähemalt 11.05.2022 Sotsiaalministeeriumile esitatud arvamust sotsiaalkaitseministri määruse „Toote ja teenuse funktsionaalsed ligipääsetavusnõuded ja nõuded nende kohta antavale teabele“ eelnõule (lisatud).